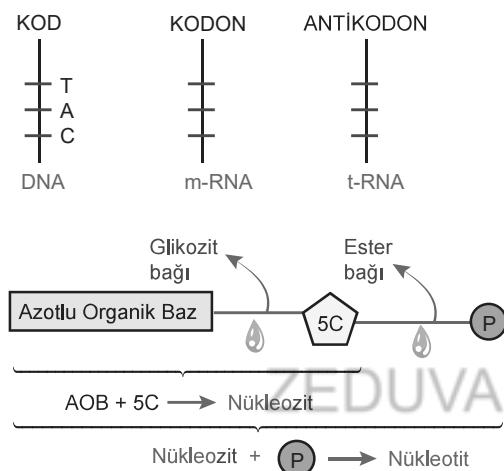
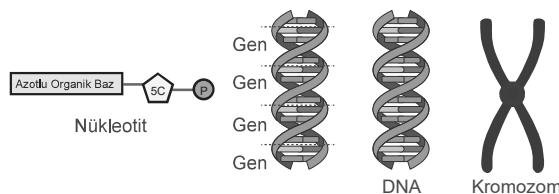

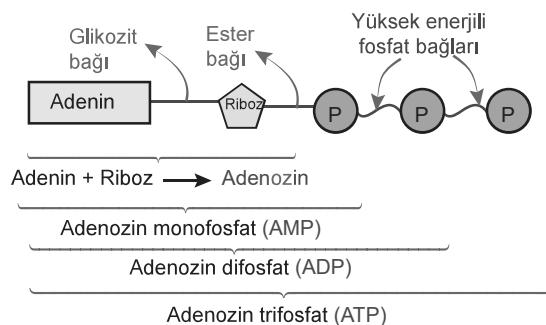
► KOD; KODON, ANTİKODON 3'er nükleotitten oluşur ve birbirlerini tamamlarlar.

► Küçükten büyüğe sıralayalım.

● ATP (Adenozin Trifosfat)

► Yapısında

- Adenin
- Riboz
- 3 fosfat
- 1 glikozit
- 1 ester
- 2 yüksek enerjili fosfat bağları bulunur.

► Tüm canlılarda sentezlenen organik yapılı moleküldür.

► Bir başka hücreye aktarılmaz.

► Hücre zarından geçemez. (Çekirdek zarından geçer.)

► Hücrede depolanmaz.

► Yapısında protein, yağ yok. (Karbohidrat var.)

► Canlı yaşadığı sürece ATP üretip tüketmek zorundadır.

► Fosfat bağlarında yüksek miktarda enerji bulunur. Bu bağları su ile hidrolizi sonucu 7300 cal açığa çıkar. Bu enerji yaşamsal olaylarda kullanılır.

► Adenin azotlu organik bazı $\rightarrow$ ATP, DNA, RNA

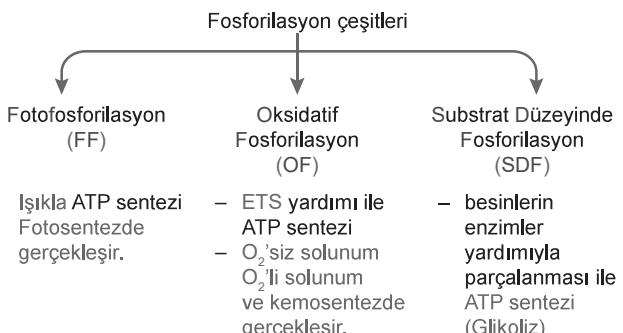
► Riboz şekeri $\rightarrow$ ATP, RNA

► Fosfat $\rightarrow$ ATP, DNA, RNA

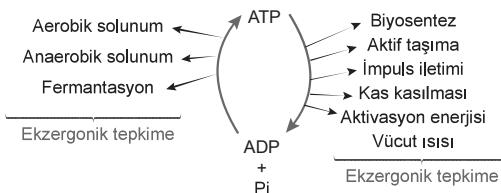
Fosforilasyon $\rightarrow$ ATP sentezi üretimi ($ADP + Pi \rightarrow ATP$)
Defosforilasyon $\rightarrow$ ATP harcanması, hidrolizi, tüketimi, yıkımı
($ATP + su \rightarrow ADP + Pi$)

($Pi \rightarrow$ İnorganik fosfat) ($ATP \text{ sentezi} \rightarrow$ Endergonik tepkime
($ATP \text{ yıkımı} \rightarrow$ Ekzergonik tepkime

- SDF tüm canlı hücrelerde gerçekleşir. (Enzim)

- Hidroliz ve pasif taşıma olaylarında ATP tüketilmez.
- Fotosentez ve kemosentezde üretilen ATP'ler sadece besin üretiminde tüketilir. Metabolik olaylarda kullanılmazlar.

Metabolizma ve Ayracılar

Anabolizma + Katabolizma → Metabolizma

$A > K \rightarrow$ Bebek $A = K \rightarrow$ Yetişkin $A < K \rightarrow$ Yaşlı

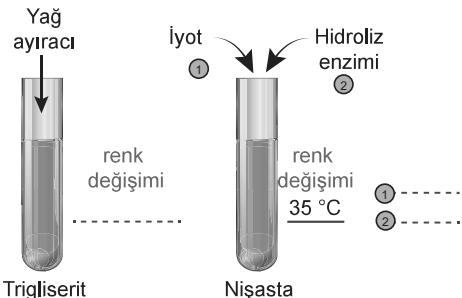
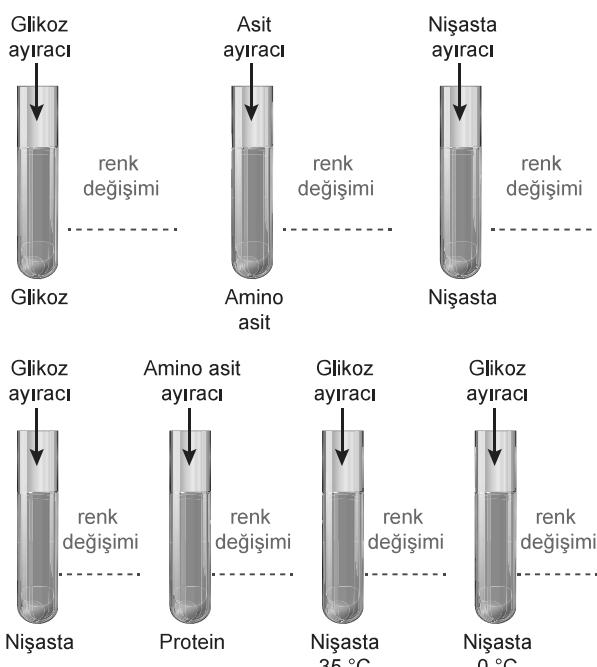
Bazal metabolizma → minimum metabolizma hızıdır. Yaşa, cinsiyete, yüzey/hacim oranına bağlı olarak değişir. (Fare > Fil)

Yüzey / hacim oranı artarsa metabolizma hızı artar.

Bazal metabolizma ölçülürken;

- Kişi dinlenmiş olmalı.
- Oda sıcaklığında olmalı.
- 12 saat önce yemek yemiş olmalı.

Ayracılar

Örnek

Bitkisel ve hayvansal özütlerin üzerine belirtilen ayraçlar ilave edildiğinde renk değişimi olup-olmama durumunu belirtiniz.

	Ayracılar			
	Glikoz	Doymamış Yağ	Protein	Selüloz
Özütler	Bitkisel			
	Hayvansal			

+: Renk değişimi var   -: Renk değişimi yok

Özet:

Doğadaki canlılarda gözlenen genel karakteristik özellikler:

- Boşaltım yapma
- Hücresel yapıya sahip olma
- Beslenme
- Besinlerden ATP (enerji) üretme
- Vücut içi dengeyi koruma (homeostazi)
- Belirli bir organizasyona sahip olma
- Uyarılara tepki verme
- Yaşama ve üreme şansını artıran özelliklere sahip olma (Adaptasyon)
- Büyüme ve gelişme
- Neslini devam ettirebilme (Üreme)
- Hareket etme

Not

Protein sentezleme, DNA ve RNA'ya sahip olma ve polimerleri hidroliz etme tüm canlılarda bulunan özelliklerdir.

Not

Virüsler nükleik asite sahip olma ve konak canlı vücudunda çoğalabilme özellikleri ile canlılara benzer. Ancak canlıların sahip olduğu diğer özelliklere sahip değildir.